

II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

SPRENDIMAI

EUROPOS CENTRINIO BANKO SPRENDIMAS

2010 m. rugsėjo 16 d.

dėl eurų banknotų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimo bei pakartotinio išleidimo į apyvartą

(ECB/2010/14)

(2010/597/ES)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 128 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statutą (toliau – ECBS statutas), ypač į jo 16 straipsnį,

kadangi:

- (1) Sutarties 128 straipsnio 1 dalyje ir ECBS statuto 16 straipsnyje nustatyta, kad Europos centrinis bankas (ECB) turi išimtinę teisę duoti leidimą Sąjungoje išleisti eurų banknotus. Ši teisė apima įgaliojimus imtis priemonių eurų banknotų, kaip mokėjimo priemonių, integralumui apsaugoti.
- (2) Siekiant apsaugoti eurų banknotų patikimumą ir užtikrinti, kad padirbti banknotai būtų tinkamai aptikti, apyvartoje esančių eurų banknotų būklė turi išlikti gera, kad būtų galima lengvai ir patikimai patikrinti ar jie tikri; todėl reikia patikrinti, ar eurų banknotai tinka apyvartai. Be to, įtariamai padirbti eurų banknotai turi būti greitai aptikti ir perduoti kompetentingoms nacionalinėms institucijoms.
- (3) 2001 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1338/2001, nustatančio priemonės, būtinas euro apsaugai nuo padirbinėjimo ⁽¹⁾, 6 straipsnis iš pradžių

įpareigojo kredito įstaigas ir kitas atitinkamas įstaigas pašalinti iš apyvartos visus jų gautus eurų banknotus, kurie jų turimomis žiniomis yra padirbti arba jie turi pakankamai pagrindo tikėti, kad jie yra padirbti.

- (4) Siekdamas įtvirtinti pakartotinio eurų banknotų išleidimo į apyvartą suderintus standartus, 2005 m. ECB paskelbė pakartotinio banknotų išleidimo į apyvartą sistemą, kuri nustatė eurų banknotų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimo bendras taisykles ir tvarką ⁽²⁾, įskaitant banknotų tvarkymo aparatų operacinius standartus. Vėliau ECB priėmė NCB atliekamo banknotų tvarkymo aparatų testavimo bendrąją tvarką.
 - (5) Reglamentas (EB) Nr. 1338/2001 buvo iš dalies pakeistas ⁽³⁾ išplečiant adresatų, kuriems jis taikomas, ratą ir įpareigojant juos užtikrinti, kad jų gautų eurų banknotų, kuriuos jie ketina pakartotinai išleisti į apyvartą, autentiškumas yra patikrintas ir padirbti banknotai yra aptikti. Šiuo atžvilgiu Reglamentas (EB) Nr. 1338/2001 nustato, kad toks eurų banknotų patikrinimas atliekamas pagal ECB nustatytą tvarką. Todėl tokią tvarką derėtų nustatyti teisės aktu.
- ⁽²⁾ Pakartotinis eurų banknotų išleidimas į apyvartą: padirbtų banknotų aptikimo ir apyvartai tinkamų banknotų rūšiavimo, kurį atlieka kredito įstaigos ir profesionalūs grynųjų pinigų tvarkytojai, sistema.
- ⁽³⁾ 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 44/2009, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 1338/2001, nustatantį priemones, būtinas euro apsaugai nuo padirbinėjimo (OL L 17, 2009 1 22, p. 1).

⁽¹⁾ OL L 181, 2001 7 4, p. 6.

- (6) Nepažeidžiant valstybių narių kompetencijos Reglamento (EB) Nr. 1338/2001 6 straipsnio 1 dalyje nurodytoms ištaigoms, kurios pagal tą reglamentą neįvykdo savo išpaieigojimų, nustatyti sankcijas, Eurosistema turi turėti galimybių imtis atitinkamų administracinių priemonių, kad užtikrintų ECB nustatytos tvarkos laikymąsi ir kad šiuo sprendimu nustatytos taisyklės ir tvarka nebūtų apeinamos, antraip atsirastų rizika, kad padirbti ir apyvartai netinkami banknotai nebus aptikti arba bus grąžinti į apyvartą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Taikymo sritis

Remiantis Reglamento (EB) Nr. 1338/2001 6 straipsnio 1 dalimi, šis sprendimas nustato eurų banknotų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimo bei pakartotinio išleidimo į apyvartą bendras taisykles ir tvarką.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame sprendime:

1. NCB – valstybės narės, kurios valiuta yra euro, nacionalinis centrinis bankas.
2. Grynujų pinigų tvarkytojai – Reglamento (EB) Nr. 1338/2001 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos įstaigos ir ūkio subjektai.
3. Pakartotinis išleidimas į apyvartą – grynujų pinigų tvarkytojų atliekamas veiksmas, kai tiesiogiai arba netiesiogiai į apyvartą grąžinami eurų banknotai, kuriuos jie gavo klientams atlikus mokėjimus arba padėjus indėlių banko sąskaitoje arba kuriuos jie gavo iš kito grynujų pinigų tvarkytojo.
4. Banknotų tvarkymo aparatas – I priede apibrėžtas klientų valdomas arba profesionaliems naudotojams skirtas aparatas.
5. Banknotų tvarkymo aparato tipas – banknotų tvarkymo aparatas, kurį galima atskirti nuo kitų I priede apibrėžtų banknotų tvarkymo aparatų.
6. Bendra testavimo tvarka – ECB nustatyta testavimo tvarka, kurią NCB taiko banknotų tvarkymo aparatų tipams testuoti.
7. Apmokytas personalas – grynujų pinigų tvarkytojų darbuotojai, kurie: a) išmano Eurosistemos nustatytus ir paskelbtus įvairius viešuosius eurų banknotų apsaugos požymius ir gali juos patikrinti; ir b) išmano IIIb priede išvardintus rūšiavimo kriterijus ir jais remdamiesi gali patikrinti eurų banknotus.
8. Padirbti eurų banknotai – Reglamento (EB) Nr. 1338/2001 2 straipsnio a punkte apibrėžti padirbti banknotai.

9. Pinigų išdavimo automatas – savitarnos įrenginys, kuris, klientams naudojantis banko kortele arba kitomis priemonėmis, išduoda eurų banknotus debetuodamas banko sąskaitą, pvz., kaip grynuosius pinigus išduodantis bankomatas (*automated teller machine*, ATM). Jeigu savitarnos automatuose (*self-checkout terminal*, SCoT), kuriais pasinaudodami klientai gali sumokėti už prekes arba paslaugas banko kortele, grynaisiais pinigais arba kitomis mokėjimo priemonėmis, yra grynujų pinigų išdavimo funkcija, jie taip pat laikomi pinigų išdavimo automatais.

10. Kompetentingos nacionalinės institucijos – Reglamento (EB) Nr. 1338/2001 2 straipsnio b punkte apibrėžtos institucijos.

11. Apyvartai netinkami eurų banknotai – eurų banknotai, kurie, atlikus 6 straipsnyje nurodytą tinkamumo apyvartai tikrinimą, įvertinti kaip netinkami pakartotiniam išleidimui į apyvartą.

12. Kredito įstaiga – kredito įstaiga, kaip apibrėžta 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo ⁽⁴⁾ 4 straipsnio 1 dalies a punkte.

3 straipsnis

Bendrieji principai

1. Grynujų pinigų tvarkytojų pareiga tikrinti eurų banknotų autentiškumą ir tinkamumą apyvartai vykdoma laikantis šiame sprendime nustatytos tvarkos.
2. Jei du arba daugiau grynujų pinigų tvarkytojų dalyvauja tų pačių eurų banknotų pakartotiniame išleidime į apyvartą, už šių eurų banknotų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimą atsakingas grynujų pinigų tvarkytojas paskiriamas pagal nacionalinės teisės nuostatas arba, jei tokių nuostatų nėra, pagal atitinkamų grynujų pinigų tvarkytojų susitarimus.
3. Autentiškumo ir tinkamumo apyvartai patikrinimai atliekami NCB sėkmingai testuoto tipo banknotų tvarkymo aparatais arba tai padaro apmokytas personalo narys rankiniu būdu.
4. Per klientų valdomus aparatus arba pinigų išdavimo automatus eurų banknotai gali būti pakartotinai išleisti į apyvartą tik tuomet, jeigu jų autentiškumą ir tinkamumą apyvartai patikrino NCB sėkmingai testuoto tipo pinigų tvarkymo aparatas ir jie buvo klasifikuoti kaip tikri ir tinkami apyvartai. Tačiau šis reikalavimas netaikomas eurų banknotams, kuriuos grynujų pinigų tvarkytojui tiesiogiai pristatė NCB arba kitas grynujų pinigų tvarkytojas, kuris tokiu būdu jau patikrino eurų banknotų autentiškumą ir tinkamumą apyvartai.
5. Grynujų pinigų tvarkytojai gali pradėti eksploatuoti profesionaliems naudotojams skirtus aparatus, kai jie naudojami autentiškumui ir tinkamumui apyvartai tikrinti, ir klientų valdomus aparatus, jei NCB juos sėkmingai testavo ir jie yra išvardinti ECB svetainėje kaip nustatyta 9 straipsnio 2 dalyje. Jei nėra NCB ir grynujų pinigų tvarkytojo susitarimų dėl griežtesnių nustatymų, aparatai naudojami su standartiniais gamyklos nustatymais, įskaitant visus atnaujinimus, kurie buvo sėkmingai testuoti.

⁽⁴⁾ OL L 177, 2006 6 30, p. 1.

6. Eurų banknotai, kurių autentiškumą ir tinkamumą apyvartai patikrino ir kaip tikrus bei tinkamus apyvartai suklasifikavo ne NCB sėkmingai testuoto tipo banknotų tvarkymo aparatas, bet apmokyti personalo nariai, pakartotinai į apyvartą gali būti išleidžiami tik per banko kasas.

7. Šis sprendimas netaikomas NCB atliekamiems eurų banknotų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimams.

4 straipsnis

Banknotų tvarkymo aparatų atliekamas eurų banknotų klasifikavimas ir veiksmai su jais

1. Klientų valdomu aparatu patikrinti eurų banknotai klasifikuojami ir veiksmai su jais atliekami remiantis IIa priedu.

2. Profesionaliems naudotojams skirtu aparatu patikrinti eurų banknotai klasifikuojami ir veiksmai su jais atliekami remiantis IIb priedu.

5 straipsnis

Padirbtų eurų banknotų aptikimas

Grynųjų pinigų tvarkytojai, laikydamiesi nacionalinės teisės nuostatų ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, nedelsdami perduoda nacionalinėms institucijoms banknotus, kurie, pagal IIa arba IIb priedus atlikus klasifikavimą arba apmokytam personalo nariui patikrinus rankiniu būdu, nebuvo autentifikuoti kaip tikri eurų banknotai.

6 straipsnis

Apyvartai netinkamų eurų banknotų aptikimas

1. Tinkamumas apyvartai tikrinamas laikantis IIIa ir IIIb prieduose nustatytų minimalių standartų.

2. NCB, prieš tai informavęs ECB, vienam arba keliems eurų banknotų nominalams gali nustatyti griežtesnius standartus, jeigu tai pateisina, pavyzdžiui, pablogėjusi jo valstybėje narėje apyvartoje esančių eurų banknotų kokybė.

3. Apyvartai netinkami eurų banknotai perduodami NCB laikantis nacionalinės teisės nuostatų.

7 straipsnis

Išimtys

1. NCB gali suteikti leidimą nedaug grynųjų pinigų operacijų vykdančių kredito institucijų tolimiems filialams, kad apmokyti personalo nariai galėtų rankiniu būdu atlikti eurų banknotų, kurie pakartotinai į apyvartą bus išleidžiami per klientų valdomus aparatus arba pinigų išdavimo automatus, tinkamumo apyvartai patikrinimą, jeigu autentiškumas patikrinamas NCB sėkmingai

testuoto tipo banknotų tvarkymo aparatu. Prašydamos tokio leidimo, kredito įstaigos savo valstybės narės NCB pateikia įrodymus, kad atitinkamas filialas yra tolimas ir kad jame vykdoma nedaug grynųjų pinigų operacijų. Kiekvienas NCB užtikrina, kad taip rankiniu būdu patikrintų eurų banknotų kiekis neviršija didžiausios 5 % bendro eurų banknotų, kurie per metus išplatunami per klientų valdomus aparatus arba pinigų išdavimo automatus, kiekio ribos. NCB nusprendžia, ar 5 % riba taikoma kiekvienos atskiros kredito įstaigos lygiu ar nacionaliniu lygiu visoms kredito įstaigoms.

2. Jeigu dėl išimtinių aplinkybių eurų banknotų tiekimas valstybėje narėje žymiai sutrinka, grynųjų pinigų tvarkytojų apmokyti personalo nariai gali laikinai ir esant atitinkamo NCB patvirtinimui, kad aplinkybės yra išimtinės, rankiniu būdu tikrinti eurų banknotų, kurie vėliau bus per klientų valdomus aparatus arba pinigų išdavimo automatus pakartotinai išleisti į apyvartą, autentiškumą ir tinkamumą apyvartai.

8 straipsnis

Eurosistemos įsipareigojimai

1. Prieš naujos banknotų serijos emisiją ir po jos Eurosistema teikia gamintojams Eurosistemos apibrėžtą informaciją apie eurų banknotus ir aparatų atpažįstamus jų apsaugos požymius, kad jie galėtų sukonstruoti banknotų tvarkymo aparatus, kurie gali praeiti bendrąsias testavimo procedūras ir būti pritaikyti pagal naujus reikalavimus.

2. Prieš naujos eurų banknotų serijos emisiją ir po jos Eurosistema teikia grynųjų pinigų tvarkytojams Eurosistemos apibrėžtą informaciją apie eurų banknotus ir viešuosius jų apsaugos požymius, kad jie galėtų suteikti savo personalo nariams visus reikalingus mokymus.

3. Eurosistema remia grynųjų pinigų tvarkytojų personalo nariams teikiamus mokymus, kad būtų užtikrinta, jog apmokyti personalo nariai yra kompetentingi tikrinti euro banknotų autentiškumą ir tinkamumą apyvartai.

4. Prireikus, Eurosistema informuoja grynųjų pinigų tvarkytojus apie klastojimo grėsmes ir gali reikalauti, kad jie imtųsi veiksmų, įskaitant laikiną draudimą pakartotinai išleisti į apyvartą atitinkamą (-us) banknoto (-ų) nominalą (-us).

5. Prireikus, Eurosistema informuoja banknotų tvarkymo aparatų gamintojus apie klastojimo grėsmes.

9 straipsnis

Eurosistemos bendrosios testavimo procedūros banknotų tvarkymo aparatams

1. NCB testuoja banknotų tvarkymo aparatų tipus laikydamiesi bendrųjų testavimo procedūrų.

2. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytais testų rezultatų galiojimo laikotarpiais visi sėkmingai testuoti banknotų tvarkymo aparatų tipai išvardijami ECB interneto svetainėje. Banknotų tvarkymo aparato tipas, kuris tuo laikotarpiu tampa nebetinkamas visiems Eurosistemai žinomiems padirbtiems eurų banknotams aptikti, pašalinamas iš sąrašo pagal ECB nustatytą tvarką.

3. Sėkmingai testavus banknotų tvarkymo aparato tipą, testų rezultatai galioja visoje euro zonoje vienerius metus nuo to mėnesio, kurį jie buvo paskelbti ECB interneto svetainėje, pabaigos, jeigu tuo laikotarpiu jis išlieka tinkamas visiems Eurosistemai žinomiems padirbtiems eurų banknotams aptikti.

4. Eurosistema negali būti patraukta atsakomybėn, jeigu sėkmingai testuotas banknotų tvarkymo aparato tipas negali klasifikuoti eurų banknotų ir atlikti su jais veiksmų kaip nurodyta IIa arba IIb priede.

10 straipsnis

Eurosistemos stebėsenos veikla ir korekcinės priemonės

1. Atsižvelgdami į nacionalinės teisės reikalavimus, NCB turi teisę: i) grynųjų pinigų tvarkytojų patalpose atlikti patikras vietoje, taip pat neišspėjus iš anksto, kad galėtų stebėti jų banknotų tvarkymo aparatus, ypač aparatų pajėgumus tikrinti autentiškumą ir tinkamumą apyvartai ir atsekti įtariamų padirbtų eurų banknotų ir eurų banknotų, kurių autentiškumas nėra aiškus, sąskaitos turėtoją; ir ii) patikrinti banknotų tvarkymo aparatų eksploatavimui ir kontrolei taikomas procedūras, su patikrintais eurų banknotais atliekamus veiksmus ir bet kokius rankiniu būdu atliekamus autentiškumo ir tinkamumo apyvartai patikrinimus.

2. Atsižvelgdami į nacionalinės teisės reikalavimus, NCB turi teisę paaimti apdorotų eurų banknotų pavyzdžius, kad patikrintų juos savo patalpose.

3. Jeigu atlikdamas patikrą vietoje NCB aptinka, kad nesilaikoma šio sprendimo nuostatų, jis pareikalauja, kad grynųjų pinigų tvarkytojas per nurodytą laikotarpį imtųsi korekcinę priemonę. Kol sprendimo nesilaikymo atvejai nepanaikinti, reikalavimą pateikęs NCB gali ECB vardu uždrausti grynųjų pinigų tvarkytojui atitinkamą (-us) banknoto (-ų) nominalą (-us) pakartotinai išleisti į apyvartą. Jei sprendimo nesilaikoma dėl banknotų tvarkymo aparato tipo trūkumų, jis gali būti pašalintas iš 9 straipsnio 2 dalyje nurodyto sąrašo.

4. Jei grynųjų pinigų tvarkytojas patikros klausimais nebendradarbiauja su NCB, tai laikoma sprendimo nesilaikymu.

11 straipsnis

Atskaitomybės įsipareigojimai

Kad ECB ir NCB galėtų stebėti, kaip grynųjų pinigų tvarkytojai laikosi šio sprendimo, ir sekti grynųjų pinigų ciklo pokyčius: i) prieš pradėdami eksploatuoti banknotų tvarkymo aparato tipą, grynųjų pinigų tvarkytojai raštu, įskaitant elektroninio ryšio priemones, praneša apie tai NCB; ir ii) grynųjų pinigų tvarkytojai pateikia NCB IV priede nurodytą informaciją.

12 straipsnis

Išlaidos

1. Eurosistema neatlygina grynųjų pinigų tvarkytojų išlaidų, patirtų vykdant šį sprendimą.

2. Eurosistema nekompensuoja papildomų grynųjų pinigų tvarkytojų išlaidų, patirtų dėl eurų banknotų su pakeistais arba naujais apsaugos požymiais išleidimo.

13 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Jis taikomas nuo 2011 m. sausio 1 d. Kiekvienas NCB gali nuspręsti savo valstybių narių grynųjų pinigų tvarkytojams pasiūlyti taikyti IV priede nurodyto statistinių duomenų teikimo pereinamąjį laikotarpį. IV priedas pradeda mas taikyti vėliausiai nuo 2012 m. sausio 1 d.

2. Valstybių narių, kurios įsives eurą 2011 m. sausio 1 d. arba vėliau, grynųjų pinigų tvarkytojams suteikiamas vienerių metų pereinamasis laikotarpis šiam sprendimui taikyti; jis skaičiuojamas nuo euro įvedimo dienos.

Priimta Frankfurte prie Maino 2010 m. rugsėjo 16 d.

ECB pirmininkas
Jean-Claude TRICHET

I PRIEDAS

BANKNOTŲ TVARKYMO APARATAI

1. Bendrieji techniniai reikalavimai

- 1.1. Kad aparatas būtų pripažintas banknotų tvarkymo aparatu, juo turi būti įmanoma apdoroti eurų banknotų paketus, klasifikuoti atskirus eurų banknotus ir aparato vartotojui neįsikišant fiziškai atskirti eurų banknotus pagal jų klasifikaciją, kaip nurodyta IIa ir IIb prieduose. Banknotų tvarkymo aparatai turi turėti reikalaujamą patikrintiems banknotams skirtų specialių stalčių skaičių ir (arba) kitas priemones, kad būtų užtikrintas patikimas apdorotų eurų banknotų atskyrimas.
- 1.2. Turi būti įmanoma pritaikyti banknotų tvarkymo aparatus, kad būtų užtikrinta, jog jie gali patikimai aptikti naujus padirbtus banknotus. Be to, jei taikytina, turi būti įmanoma juos pritaikyti taip, kad būtų galima nustatyti griežtesnius arba švelnesnius tinkamumo apyvartai rūšiavimo standartus.

2. Banknotų tvarkymo aparatų rūšys

Banknotų tvarkymo aparatai yra arba klientų valdomi, arba profesionaliems naudotojams skirti aparatai.

1 lentelė

Klientų valdomi aparatai

A. Klientų valdomi aparatai, kuriuose galima atsekti klientą, įnešusį grynuosius pinigus		
1.	Grynųjų pinigų priėmimo automatai (angl. <i>cash-in machines</i> , CIM)	CIM leidžia klientams, pasinaudojant banko kortele arba kitomis priemonėmis, įnešti eurų banknotus į savo banko sąskaitas, tačiau juose nėra grynųjų pinigų išdavimo funkcijos. CIM tikrina eurų banknotų autentiškumą ir leidžia atsekti sąskaitos turėtoją; tinkamumo apyvartai patikrinimai yra pasirinktini
2.	Grynųjų pinigų priėmimo-išdavimo automatai (angl. <i>cash-recycling machines</i> , CRM)	CRM leidžia klientams, pasinaudojant banko kortele arba kitomis priemonėmis, įnešti eurų banknotus į savo banko sąskaitas ir išimti eurų banknotus iš savo banko sąskaitų. CRM tikrina eurų banknotų autentiškumą ir tinkamumą apyvartai ir leidžia atsekti sąskaitos turėtoją. Išgryninant pinigus CRM gali naudoti tikrus apyvartai tinkamus eurų banknotus, kuriuos ankstesnių operacijų metu įnešė kiti klientai
3.	Mišrūs grynųjų pinigų priėmimo automatai (angl. <i>combined cash-in machines</i> , CCM)	CCM leidžia klientams, pasinaudojant banko kortele arba kitomis priemonėmis, įnešti eurų banknotus į savo banko sąskaitas ir išimti eurų banknotus iš savo banko sąskaitų. CCM tikrina eurų banknotų autentiškumą ir leidžia atsekti sąskaitos turėtoją; tinkamumo apyvartai patikrinimai yra pasirinktini. Išgryninant pinigus CCM naudoja ne ankstesnių operacijų metu kitų klientų įneštus eurų banknotus, o tik atskirai į juos pakrautus eurų banknotus
B. Kiti klientų valdomi aparatai		
4.	Grynųjų pinigų išdavimo automatai (angl. <i>cash-out machines</i> , COM)	COM yra grynųjų pinigų išdavimo automatai, kurie tikrina eurų banknotų autentiškumą ir tinkamumą apyvartai prieš išduodami juos klientams. COM naudoja eurų banknotus, kuriuos į juos pakrovė grynųjų pinigų tvarkytojai arba kitos automatinės sistemos (pvz., pardavimo automatai)

2 lentelė

Profesionaliems naudotojams skirti aparatai

1.	Banknotų apdorojimo automatai (angl. <i>banknote processing machines</i> , BPM)	BPM tikrina eurų banknotų autentiškumą ir tinkamumą apyvartai
2.	Banknotų autentiškumą tikrinantys automatai (angl. <i>banknote authentication machines</i> , BAM)	BAM tikrina eurų banknotų autentiškumą
3.	Pakartotinio išleidimo į apyvartą pagalbiniai įrenginiai (angl. <i>teller assistant recycling machines</i> , TARM)	TARM yra grynųjų pinigų tvarkytojų valdomi grynųjų pinigų pakartotinio išleidimo į apyvartą automatai, kurie tikrina eurų banknotų autentiškumą ir tinkamumą apyvartai. Išgryninant pinigus TARM gali naudoti tikrus apyvartai tinkamus eurų banknotus, kuriuos ankstesnių operacijų metu įnešė kiti klientai. Be to, eurų banknotus jie laiko seife ir grynųjų pinigų tvarkytojams leidžia kredituoti arba debetuoti klientų banko sąskaitas
4.	Pagalbiniai įrenginiai (angl. <i>teller assistant machines</i> , TAM)	TAM yra grynųjų pinigų tvarkytojų valdomi aparatai, kurie tikrina eurų banknotų autentiškumą. Be to, eurų banknotus jie laiko seife ir grynųjų pinigų tvarkytojams leidžia kredituoti arba debetuoti klientų banko sąskaitas

Jei klientai į TARM arba TAM įneša eurų banknotus arba pasiima šių aparatų išduotus eurų banknotus, šie aparatai turi būti laikomi klientų valdomais aparatais ir turi klasifikuoti eurų banknotus bei atlikti su jais veiksmus kaip nustatyta IIa priede.

3. Banknotų tvarkymo aparatų tipai

Eurosistema testuoja banknotų tvarkymo aparatų tipus. Banknotų tvarkymo aparatų tipus vieną nuo kito galima atskirti pagal specialias jų detektorių sistemas, programinę įrangą ir kitus jų pagrindinių funkcijų atlikimo komponentus. Pagrindinės funkcijos yra: a) tikrų eurų banknotų autentiškumo tikrinimas; b) įtariamų padirbtų eurų banknotų aptikimas ir atskyrimas; c) jei taikoma, apyvartai netinkamų eurų banknotų aptikimas ir atskyrimas nuo apyvartai tinkamų eurų banknotų; ir d) jei taikoma, objektų, identifikuotų kaip įtariamai padirbti eurų banknotai, ir eurų banknotų, kurių autentiškumas nėra aiškus, atsekimas.

IIa PRIEDAS

KLIENTŲ VALDOMŲ APARATŲ ATLIEKAMAS EURŲ BANKNOTŲ KLASIFIKAVIMAS IR VEIKSMAI SU JAIS

Eurų banknotai priskiriami vienai iš toliau nurodytų klasifikavimo kategorijų ir pagal kategoriją yra fiziškai atskiriami. Aparatai, kurie netikrina eurų banknotų tinkamumo apyvartai, neprivalo atskirti 4a ir 4b kategorijų.

1 lentelė

Eurų banknotų klasifikavimas ir veiksmai su jais, atliekami klientų valdomais aparatais, kuriuose galima atsekti klientą, įnešusį grynusius pinigus

Kategorija	Požymiai	Veiksmai
1 Objektai, neatpažįstami kaip eurų banknotai	Neatpažįstami kaip eurų banknotai dėl bet kurio iš šių požymių: — ne eurų banknotai — panašūs į eurų banknotus objektai — neteisingas atvaizdas arba formatas — dideli užlenkimai arba trūksta banknoto dalių — aparato priėmimo arba transportavimo klaida	Automatas grąžina klientui
2 Įtariamai padirbti eurų banknotai	Atvaizdas ir formatas atpažįstami, tačiau trūksta vieno arba daugiau aparatu tikrinamų autentiškumo požymių arba jie aiškiai nukrypę nuo toleravimo ribų	Išimami iš apyvartos Nedelsiant, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų po to, kai banknotai pateko į aparatą, turi būti perduoti kompetentingoms nacionalinėms institucijoms autentiškumui nustatyti kartu su informacija apie sąskaitos turėtoją. Nekredituojami sąskaitos turėtojai
3 Eurų banknotai, kurių autentiškumas nėra aiškus	Atvaizdas ir formatas atpažįstami, tačiau ne visi aparatu tikrinami autentiškumo požymiai atpažįstami dėl nukrypimų nuo leistinų kokybės ir (arba) toleravimo ribų. Dažniausiai tai apyvartai netinkami eurų banknotai	Išimami iš apyvartos Nedelsiant, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų po to, kai banknotai pateko į aparatą, eurų banknotai atskirai apdorojami ir perduodami kompetentingoms nacionalinėms institucijoms autentiškumui nustatyti. Informacija apie sąskaitos turėtoją saugoma aštuonias savaites po to, kai aparatas aptiko eurų banknotus. Pateikus prašymą, ši informacija pateikiama kompetentingoms nacionalinėms institucijoms. Arba, jei kompetentingos nacionalinės institucijos sutinka, informaciją, leidžiančią atsekti sąskaitos turėtoją, toms institucijoms galima perduoti kartu su eurų banknotais. Gali būti kredituoti sąskaitos turėtojai
4a Eurų banknotai, atpažinti kaip tikri ir tinkami apyvartai	Visų aparatu atliktų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai patikrinimų rezultatai yra teigiami	Gali būti pakartotinai išleidžiami į apyvartą Kredituojami sąskaitos turėtojai
4b Eurų banknotai, atpažinti kaip tikri ir netinkami apyvartai	Visų aparatu atliktų autentiškumo patikrinimų rezultatai yra teigiami. Neigiamas rezultatas dėl bent vieno patikrinto tinkamumo apyvartai kriterijaus	Negalima pakartotinai išleisti į apyvartą; grąžinami NCB. Kredituojami sąskaitos turėtojai

Aparatas klientui negrąžina 2 ir 3 kategorijų eurų banknotų, jei aparatas leidžia atšaukti įnešimo operaciją. Atšaukus operaciją, tokie eurų banknotai gali būti sulaikomi ir saugomi laikinoje aparato saugyklos zonoje.

NCB gali susitarti su grynųjų pinigų tvarkytoju, kad 3 kategorijos eurų banknotai gali būti fiziškai neatskiriami nuo 4a ir 4b kategorijų eurų banknotų ir kad tokiu atveju visos trys kategorijos traktuojamos kaip 3 kategorijos eurų banknotai.

2 lentelė

Eurų banknotų klasifikavimas ir veiksmai su jais, atliekami kitais klientų valdomais aparatais

Kategorija	Požymiai	Veiksmai
A i) objektai, neatpažįstami kaip eurų banknotai; arba	i) Neatpažįstami kaip eurų banknotai dėl bet kurio iš šių požymių: — ne eurų banknotai — panašūs į eurų banknotus objektai — neteisingas atvaizdas arba formatas — dideli užlenkimai arba trūksta banknoto dalių — aparato priėmimo arba transportavimo klaida	Išimami iš apyvartos Nedelsiant, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų po to, kai aparatas juos aptiko, turi būti perduoti kompetentingoms nacionalinėms institucijoms autentiškumui nustatyti
ii) įtariamai padirbti eurų banknotai; arba	ii) Identifikuojami kaip įtariamai padirbti eurų banknotai, nes atvaizdas ir formatas atpažįstami, tačiau trūksta vieno arba daugiau aparatu tikrinamų autentiškumo požymių arba jie aiškiai nukrypę nuo toleravimo ribų	
iii) eurų banknotai, kurių autentiškumas nėra aiškus	iii) Eurų banknotai, kurių autentiškumas nėra aiškus, nes atvaizdas ir formatas atpažįstami, tačiau ne visi aparatu tikrinami autentiškumo požymiai atpažįstami dėl nukrypimų nuo leistinų kokybės ir (arba) toleravimo ribų. Dažniausiai tai apyvartai netinkami eurų banknotai	
B1 Eurų banknotai, atpažinti kaip tikri ir tinkami apyvartai	Visų aparatu atliktų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai patikrinimų rezultatai yra teigiami	Klientams gali būti išduodami
B2 Eurų banknotai, atpažinti kaip tikri ir netinkami apyvartai	Visų aparatu atliktų autentiškumo patikrinimų rezultatai yra teigiami. Neigiamas rezultatas dėl bent vieno patikrinto tinkamumo apyvartai kriterijaus	Klientams negali būti išduodami ir yra grąžinami į NCB

IIb PRIEDAS

EURŲ BANKNOTŲ KLASIFIKAVIMAS IR VEIKSMAI SU JAIS, ATLIEKAMI PROFESIONALIEMS NAUDOTOJAMS SKIRTAIS APARATAIS

Eurų banknotai priskiriami vienai iš toliau nurodytų klasifikavimo kategorijų ir pagal kategoriją yra fiziškai atskiriami. Aparatai, kurie netikrina eurų banknotų tinkamumo apyvartai, neprivalo atskirti B1 ir B2 kategorijų.

Eurų banknotų klasifikavimas ir veiksmai su jais, atliekami profesionaliems naudotojams skirtais aparatais

Kategorija		Požymiai	Veiksmai
A	i) Objektai, neatpažįstami kaip eurų banknotai; ii) įtariamai padirbti eurų banknotai; arba iii) eurų banknotai, kurių autentiškumas nėra aiškus	i) Neatpažįstami kaip eurų banknotai dėl bet kurio iš šių požymių: — ne eurų banknotai — panašūs į eurų banknotus objektai — neteisingas atvaizdas arba formatas — dideli užlenkimai arba trūksta banknoto dalių — aparato priėmimo arba transportavimo klaida ii) Identifikuojami kaip įtariamai padirbti eurų banknotai, nes atvaizdas ir formatas atpažįstami, tačiau trūksta vieno arba daugiau aparatu tikrinamų autentiškumo požymių arba jie aiškiai nukrypę nuo toleravimo ribų iii) Eurų banknotai, kurių autentiškumas nėra aiškus, nes atvaizdas ir formatas atpažįstami, tačiau ne visi aparatu tikrinami autentiškumo požymiai atpažįstami dėl nukrypimų nuo leistinų kokybės ir (arba) toleravimo ribų. Dažniausiai tai apyvartai netinkami eurų banknotai	Aparatas grąžina operatoriui tolesniam įvertinimui ir veiksams atlikti i) Objektai, neatpažinti kaip eurų banknotai: darbuotojui vizualiai įvertinus šiuos objektus, jie atskiriami nuo įtariamų padirbtų eurų banknotų ir eurų banknotų, kurių autentiškumas nėra aiškus; ii) įtariamai padirbti eurų banknotai; ir iii) eurų banknotai, kurių autentiškumas nėra aiškus: nedelsiant, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų po to, kai banknotai pateko į aparatą, jie atskirai apdorojami ir perduodami kompetentingoms nacionalinėms institucijoms galutiniam autentiškumui nustatyti
B1	Eurų banknotai, atpažinti kaip tikri ir tinkami apyvartai	Visų aparatu atliktų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai patikrinimų rezultatai yra teigiami	Gali būti pakartotinai išleidžiami į apyvartą. Kredituojami sąskaitos turėtojai
B2	Eurų banknotai, atpažinti kaip tikri ir netinkami apyvartai	Visų aparatu atliktų autentiškumo patikrinimų rezultatai yra teigiami. Neigiamas rezultatas dėl bent vieno patikrinto tinkamumo apyvartai kriterijaus	Negali būti pakartotinai išleidžiami į apyvartą ir yra grąžinami NCB. Kredituojami sąskaitos turėtojai

Kai kuriems profesionaliems naudotojams skirtiems aparatams taikomos specialios klasifikavimo ir rūšiavimo taisyklės

1. BPM klasifikuoja ir fiziškai rūšiuoja eurų banknotus į IIb priede nustatytas A, B1 ir B2 kategorijas; tam, kad būtų išvengta aparato operatoriaus įsikišimo, patikrintiems banknotams reikia bent trijų specialių stalčių.

2. Tačiau BPM, turintys tik du specialius patikrintų banknotų stalčius, gali klasifikuoti ir rūšiuoti eurų banknotus, jei jie atitinka šiuos reikalavimus:
 - a) Autentiškumas ir tinkamumas apyvartai patikrinami tame pačiame proceso etape. Tame proceso etape visi B1 kategorijos eurų banknotai turi būti surūšiuojami į vieną stacionarų patikrintų banknotų stalčių, o A ir B2 kategorijų eurų banknotai turi būti surūšiuojami į atskirą stacionarų patikrintų banknotų stalčių, kuris neturi jokio fizinio kontakto su jokiais B1 kategorijos eurų banknotais.
 - b) Jei nustatoma, kad antrame patikrintų banknotų stalčiuje yra A kategorijos eurų banknotas, operatorius privalo dar kartą patikrinti eurų banknotą (-us), esančius antrame patikrintų banknotų stalčiuje. Tame antrame proceso etape įtariamai padirbti eurų banknotai turi būti atskirti nuo B2 kategorijos eurų banknotų, įtariamus padirbtus eurų banknotus surūšiuojant į specialų patikrintų banknotų stalčių.
 3. BAM klasifikuoja ir fiziškai rūšiuoja eurų banknotus į A ir B kategorijas; tam, kad būtų išvengta aparato operatoriaus įsikišimo, reikia bent dviejų specialių patikrintų banknotų stalčių.
 4. Tačiau BAM, turintys tik vieną specialų patikrintų banknotų stalčių, gali klasifikuoti ir rūšiuoti eurų banknotus, jei jie atitinka šiuos reikalavimus:
 - a) Kiekvieną kartą, kai apdorojamas A kategorijos eurų banknotas, aparatas tuoj pat turi sustabdyti apdorojimą ir laikyti A kategorijos eurų banknotą tokioje padėtyje, kad jis neturėtų jokio fizinio kontakto su autentifikuotais eurų banknotais.
 - b) Kiekvieno atskiro A kategorijos eurų banknoto autentiškumo patikrinimo rezultatas turi būti parodomas ekrane.
 - c) Sustabdęs apdorojimą, aparatas turi patikrinti, ar A kategorijos euro banknotas yra, ir apdorojimas gali būti tęsiamas tik operatoriui fiziškai pašalinus A kategorijos eurų banknotą.
 - d) Kiekvieną kartą sustabdžius apdorojimo režimą, operatorius gali prieiti tik prie vieno A kategorijos eurų banknoto.
-

IIIa PRIEDAS

EURŲ BANKNOTŲ TINKAMUMO APYVARTAI AUTOMATIZUOTI TIKRINIMO MINIMALŪS STANDARTAI

Šiame priede nustatyti banknotų tvarkymo aparatais atliekamo eurų banknotų tinkamumo apyvartai automatizuoti tikrinimo minimalūs standartai.

Tinkamumo apyvartai patikrinimų metu eurų banknotai, turintys bet kokią defektą, kurio atžvilgiu apibrėžtas privalomas reikalavimas, kaip nustatyta toliau, yra netinkami apyvartai.

Priimtinas tolerancijos lygis banknotų tvarkymo aparatais atliekamiems tinkamumo apyvartai patikrinimams yra 5 %. Tai reiškia, kad tinkamumo apyvartai kriterijų neatitinkančių eurų banknotų, kuriuos aparatai neteisingai suklasifikuoję ir surūšiuotų kaip tinkamus apyvartai, didžiausias kiekis yra 5 %.

1 lentelė

Tinkamumo apyvartai automatizuoto rūšiavimo kriterijų sąrašas

Defektas		Apibrėžimas
1.	Sutepimas	Visas eurų banknotas yra nešvarus
2.	Dėmė	Nešvarumas susikoncentravęs tam tikroje vietoje
3.	Grafičiai	Eurų banknotas, ant kurio kas nors užrašyta arba bet koku būdu pažymėta arba nupiešta
4.	Išblukęs banknotas	Dažų trūkumas ant viso eurų banknoto arba jo dalies, pavyzdžiui, išskalbtas eurų banknotas
5.	Išplėšimas	Pažodinė reikšmė
6.	Skylė	Pažodinė reikšmė
7.	Sugadinimas	Eurų banknotai, kuriems trūksta dalies (-ių) bent palei vieną kraštinę (priešingai nei skylė)
8.	Sutaisymas	Vieno ar kelių eurų banknotų dalys sujungtos lipnia juoste arba klėjais arba kitomis priemonėmis
9.	Susiglamžymas	Daug atsitiktinių sulankstymų
10.	Nestandumas	Dėl žymaus standumo trūkumo atsiradęs struktūrinis susidėvėjimas
11.	Sulankstymas	Pažodinė reikšmė
12.	Užlenktas kampas	Pažodinė reikšmė

Išsamesnė informacija apie rūšiavimo kriterijus

1. Sutepimas

Sutepimas padidina eurų banknotų optinį tankį. Toliau pateikiamoje lentelėje nurodytas didžiausias leistinas tiriamų pavyzdžių tankio padidėjimas lyginant su naujais eurų banknotais, kad juo pasižymintį eurų banknotą būtų galima klasifikuoti kaip tinkamą apyvartai.

2 lentelė

Optiniai tankio lygiai

Nominalas	Didžiausias tiriamų pavyzdžių tankio padidėjimas lyginant su nauju eurų banknotu	Filtrai
5 EUR	0,06	Magenta
10 EUR	0,06	Magenta
20 EUR	0,08	Magenta
50 EUR	0,07	Magenta
100 EUR	0,07	Magenta
200 EUR	0,04	Magenta
500 EUR	0,04	Magenta

Šių kriterijų neatitinkantys eurų banknotai yra netinkami apyvartai. NCB laiko pavyzdinius eurų banknotus, kurie rodo iš šių kriterijų išvestą sutepimo lygį. Pavyzdinių eurų banknotų densitometriniai išmatavimai grindžiami šiais kriterijais:

- tankio matavimų standartas: ISO 5, dalys Nr. 3 ir 4
- filtrų standartas: DIN 16536
- absoliutūs išmatavimai: standartinis kalibravimas (balta plokštelė)
- poliarizacijos filtras: įjungtas
- apertūra: 3 mm
- ryškumas: D65/2
- fonas: baltos plokštelės standartinis kalibravimas

Pavyzdinio banknoto tankio padidėjimas yra bent keturių matavimo taškų, išmatuotų abiejų banknoto pusių neišspausdintose zonose, kuriose nėra vandens ženklų moduliacijų, vidurkių didžiausia vertė.

2. Dėmė

Eurų banknotai, ant kurių tam tikroje vietoje yra susikongravęs nešvarumas, užimantis bent 9 mm × 9 mm plotą neišspausdintoje zonoje arba bent 15 mm × 15 mm plotą išspausdintoje zonoje, yra netinkami apyvartai.

3. Grafičiai

Šiuo metu nėra privalomo reikalavimo aptikti grafičius.

4. Išblukęs banknotas

Eurų banknotai gali išblukti, pavyzdžiui, juos išplovus arba paveikus stipriomis cheminėmis medžiagomis. Tokio pobūdžio apyvartai netinkamus eurų banknotus gali aptikti vaizdo arba UV spindulių detektoriai.

5. Įplėšimas

Eurų banknotai su įplėšimais, kurie yra atviri ir kurių visiškai arba iš dalies nedengia aparato transportavimo diržas, yra netinkami apyvartai, jei įplėšimas yra didesnis nei nurodyta toliau.

3 lentelė

Įplėšimas

Kryptis	Plotis	Ilgis
Vertikaliai	4 mm	8 mm
Horizontaliai	4 mm	15 mm
Įstrižai	4 mm	18 mm (*)

(*) Tai matuojama brėžiant tiesią liniją nuo įplėšimo viršaus iki banknoto krašto, kur prasideda įplėšimas (stačiakampio projekcija), o ne matuojant paties įplėšimo ilgį.

6. Skylė

Eurų banknotai su skylėmis, kurių visiškai arba iš dalies nedengia aparato transportavimo diržas, yra netinkami apyvartai, jei skylės plotas yra didesnis nei 10 mm².

7. Sugadinimas

Eurų banknotai, kurių ilgis sumažėjo 6 mm arba daugiau arba plotis sumažėjo 5 mm arba daugiau, yra netinkami apyvartai. Visi išmatavimai atitinka skirtumus palyginus su eurų banknotų standartiniais ilgiais ir pločiais.

8. Sutaisymas

Sutaisytas eurų banknotas atsiranda eurų banknoto (-ų) dalis sujungus, pvz., lipnia juostele arba klijaais. Eurų banknotas su lipnia juostele, uždengiančia didesnę nei 10 mm x 40 mm plotą, kuri yra storesnė nei 50 µm, yra netinkamas apyvartai.

9. Susiglamžymas

Paprastai suglamžyti eurų banknotai gali būti identifikuojami, jei jų standumo arba atspindėjimo lygis yra sumažėjęs. Privalomo reikalavimo nėra.

10. Nestandumas

Kiek tai yra įmanoma, labai mažu standumu pasižymintys eurų banknotai išrūšiuojami kaip netinkami apyvartai. Kadangi nestandumas paprastai yra susijęs su susitepimu, daugumą nestandžių eurų banknotų aptinka susitepimo sensoriai. Privalomo reikalavimo nėra.

11. Sulankstymas

Sulankstyti eurų banknotai dėl savo sumažėjusio ilgio arba pločio gali būti aptikti eurų banknotų dydį tikrinančių sensorių. Be to, juos gali aptikti storio sensoriai. Tačiau dėl techninių galimybių ribų, tik tie sulankstymai, kurie atitinka sugadinimui nustatytus kriterijus, t. y. sulenkimai, dėl kurių ilgis sumažėja daugiau negu 6 mm arba plotis – daugiau negu 5 mm, gali būti identifikuojami ir yra netinkami apyvartai.

12. Užlenktas kampas

Eurų banknotas su užlenktu kampu, apimančiu didesnę negu 130 mm² plotą, kurio trumpesniosios kraštinės ilgis didesnis negu 10 mm, yra netinkami apyvartai.

IIIb PRIEDAS

RANKINIŲ BŪDU ATLIEKAMO EURŲ BANKNOTŲ TINKAMUMO APYVARTAI TIKRINIMO MINIMALŲ STANDARTAI

Šiame priedas nustatyti apmokyto personalo rankiniu būdu atliekamo eurų banknotų tinkamumo apyvartai tikrinimo minimalūs standartai.

Tinkamumo apyvartai patikrinimų metu eurų banknotai, turintys bet kokią toliau pateikiamoje lentelėje nustatytą defektą, arba aiškiai matomą vieno iš vizualinių apsaugos požymių defektą, yra netinkami apyvartai. Tačiau, jei įmanoma, sulankstyti eurų banknotai ir eurų banknotai su užlenkais kampais gali būti ištiesinami rankomis. Atskirų eurų banknotų tinkamumo apyvartai patikrinimai atliekami vizualiai ir jiems nereikia naudoti jokios įrangos.

Rankiniu būdu atliekamo tinkamumo apyvartai tikrinimo rūšiavimo kriterijų sąrašas

Defektas		Aprašymas
1.	Sutepimas	Vizualiai pastebima, kad visas eurų banknotas yra nešvarus
2.	Dėmė	Vizualiai pastebimas nešvarumas, susikoncentravęs tam tikroje vietoje
3.	Grafičiai	Vizualiai pastebima, kad ant eurų banknoto kas nors užrašyta arba bet koku būdu pažymėta arba nupiešta
4.	Išblukęs banknotas	Vizualiai pastebimas dažų trūkumas ant viso eurų banknoto arba jo dalies, pavyzdžiui, išskalbtas banknotas
5.	Įplėšimas	Eurų banknotas, kurio pakraštyje yra bent vienas įplėšimas
6.	Skylė	Eurų banknotas, kuriame yra bent viena vizualiai pastebima skylė
7.	Sugadinimas	Eurų banknotas, kuriam trūksta dalies (-ių) bent palei vieną kraštinę (priešingai nei skylės), pavyzdžiui, trūksta kampo
8.	Sutaisymas	Vieno ar kelių eurų banknotų dalys sujungtos lipnia juoste, klijuais arba kitomis priemonėmis
9.	Susiglamžymas	Eurų banknotas su daug atsitiktinių sulankstymų ant viso banknoto, kurie gerokai paveikia banknoto išvaizdą
10.	Nestandumas	Dėl žymaus standumo trūkumo struktūriškai susidėvėjęs eurų banknotas
11.	Sulankstymas	Sulankstytas eurų banknotas, įskaitant eurų banknotą, kuris negali būti išlankstytas
12.	Užlenktas kampas	Eurų banknotas su bent vienu aiškiai matomu užlenktu kampu

IV PRIEDAS

DUOMENŲ RINKIMAS IŠ GRYNŲJŲ PINIGŲ TVARKYTOJŲ

1. Tikslai

Duomenų rinkimu siekiama suteikti galimybes NCB ir ECB stebėti atitinkamą grynųjų pinigų tvarkytojų veiklą ir prižiūrėti grynųjų pinigų ciklo pokyčius.

2. Bendrieji principai

2.1. Duomenys apie banknotų tvarkymo aparatus teikiami tik tuo atveju, jei aparatai naudojami pakartotiniam banknotų išleidimui į apyvartą.

2.2. Grynųjų pinigų tvarkytojai reguliariai teikia savo valstybės narės NCB:

- informaciją apie subjektus, kuriuose tvarkomi gryniesi pinigai, pavyzdžiui, filialus; ir
- informaciją apie banknotų tvarkymo aparatus ir bankomatus.

2.3. Be to, grynųjų pinigų tvarkytojai, kurie eurų banknotus pakartotinai išleidžia į apyvartą per banknotų tvarkymo aparatus ir bankomatus, reguliariai teikia savo valstybės narės NCB:

- informaciją apie operacijų su grynaisiais pinigais, į kurias įtraukiami banknotų tvarkymo aparatai ir bankomatai, kiekį (apdorotų eurų banknotų skaičių),
- informaciją apie kredito įstaigų tolimus filialus, kuriuose atliekama nedaug operacijų su grynaisiais pinigais ir kuriuose tinkamumo apyvartai patikrinimai atliekami rankiniu būdu.

3. Duomenų tipas ir atskaitomybės reikalavimai

3.1. Priklausomai nuo surinktų duomenų pobūdžio, jie yra skirstomi į pagrindinius duomenis ir operacinius duomenis.

Pagrindiniai duomenys

3.2. Pagrindiniai duomenys apima informaciją apie: a) atskirus grynųjų pinigų tvarkytojus ir jų eksploatuojamus banknotų tvarkymo aparatus ir bankomatus; ir b) kredito įstaigų tolimus filialus.

3.3. Pagrindiniai duomenys NCB teikiami šio sprendimo taikymo dieną ir po to – kas šešis mėnesius. 1 priedėlyje pateiktame pavyzdyje nustatytus duomenis teikti būtina, nors NCB gali reikalauti juos teikti kitokiu formatu. Pereinamuoju laikotarpiu NCB gali reikalauti teikti duomenis kas mėnesį, jei tokia buvo jų praktika iki šio sprendimo įsigaliojimo, arba kas ketvirtį.

3.4. Stebėsenos tikslais NCB gali nuspręsti rinkti duomenis vietos lygiu, pavyzdžiui, iš filialų.

3.5. NCB gali nuspręsti netaikyti atskaitomybės reikalavimų eurų banknotų tvarkymo aparatams, kurie naudojami tik banko kasoje išduodamiems eurų banknotams apdoroti.

3.6. 3 priedėlyje pateiktame pavyzdyje nustatytus duomenis apie tolimus filialus teikti būtina, nors NCB gali reikalauti juos teikti kitokiu formatu.

Operaciniai duomenys

3.7. Duomenys, atsirandantys iš grynųjų pinigų tvarkytojų atliekamo eurų banknotų apdorojimo ir pakartotinio išleidimo į apyvartą, klasifikuojami kaip operaciniai duomenys.

3.8. NCB gali nuspręsti kitiems ūkio subjektams, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1338/2001 6 straipsnio 1 dalyje, netaikyti įpareigojimo teikti operacinius duomenis, jei eurų banknotų, kuriuos jie pakartotinai išleidžia į apyvartą per bankomatus, skaičius yra mažesnis nei NCB nustatyta riba.

- 3.9. Duomenys teikiami kas šeši mėnesiai. Duomenys NCB pateikiami ne vėliau kaip per du mėnesius po atitinkamo atskaitingojo laikotarpio, tai yra, iki vasario mėnesio pabaigos ir rugpjūčio mėnesio pabaigos. Duomenys gali būti teikiami naudojant 2 priedėlyje pateiktą pavyzdį. Pereinamuoju laikotarpiu NCB gali reikalauti teikti duomenis kas mėnesį, jei tokia buvo jų praktika iki šio sprendimo įsigaliojimo, arba kas ketvirtį.
- 3.10. Duomenis teikia grynųjų pinigų tvarkytojai, kurie eurų banknotus tvarko rankiniu būdu. Jei grynųjų pinigų tvarkytojas perdavė autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimą kitam grynųjų pinigų tvarkytojui, duomenis teikia pagal 3 straipsnio 2 dalį paskirtas grynųjų pinigų tvarkytojas.
- 3.11. Grynųjų pinigų tvarkytojai teikia duomenis apie vienetų (kiekį), agreguotus nacionaliniu lygiu ir paskirstytus pagal eurų banknotų nominalus. Kreditų įstaigų tolimų filialų operaciniai duomenys teikiami atskirai.
- 3.12. Stebėsenos tikslais NCB gali nuspręsti rinkti duomenis vietos lygiu, pavyzdžiui, iš filialų.
- 3.13. NCB gali nuspręsti netaikyti atskaitomybės reikalavimų eurų banknotams, kurie apdorojami eurų banknotų tvarkymo aparatais ir išduodami banko kasoje.
- 3.14. Gali būti paprašyta, kad grynųjų pinigų tvarkytojai, kurie autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimą perdavė kitiems grynųjų pinigų tvarkytojams, pateiktų NCB apie juos išsamią informaciją.
- 3.15. 3 priedėlyje pateiktame pavyzdyje nurodytus duomenis apie tolimus filialus teikti būtina, nors NCB gali reikalauti juos teikti kitokiu formatu ir su grynųjų pinigų tvarkytojais gali sudaryti susitarimą rinkti išsamesnius duomenis.

4. Konfidencialumas ir duomenų skelbimas

- 4.1. Ir pagrindiniai, ir operaciniai duomenys laikomi konfidencialiais.
- 4.2. NCB ir ECB gali nuspręsti skelbti ataskaitas arba statistiką, naudodami pagal šį priedą gautus duomenis. Bet kokia tokia paskelbta informacija yra taip agreguojama, kad jokie duomenys negalėtų būti priskiriami atskiriems atskaitingiesiems agentams.
-

1 PRIEDĖLIS

DUOMENŲ TEIKIMO PAVYZDYS

Pagrindiniai duomenys

Ši informacija teikiama [kam]:

[NCB pavadinimas; kontaktiniai duomenys iškilus klausimams; adresas]

1. Informacija apie grynųjų pinigų tvarkytoją

Grynųjų pinigų tvarkytojo pavadinimas:

Pagrindinės būstinės adresas:

Pašto indeksas:

Miestas:

Gatvė:

Bendrovės rūšis:

- Kredito įstaiga,
- Valiutos keitykla,
- Grynųjų pinigų pervežimo bendrovė, kuri nėra mokėjimo įstaiga,
- Brokeris (mažmenininkas),
- Kazino,
- Kita, įskaitant mokėjimo įstaigas, jei jos dar nepriskirtos vienai iš pirmiau nurodytų kategorijų (nurodyti).

Kontaktiniai asmenys:

Vardai, pavardės:

Telefono numeriai:

Fakso numeriai:

El. pašto adresai:

Partneris, kuriam perduodama tam tikra funkcija (jei yra)

Pavadinimas:

Adresas:

Pašto kodas:

Miestas:

2. Klientų valdomi aparatai

Rūšis	Gamintojas (*)	Aparato pavadinimas (*)	Identifikavimas (*) (detektorių sistema/ programinės įrangos versijos)	Bendras eksplo- tuojamų aparatų skaičius
CIM				
CRM				
CCM				
COM				
TARM (**)				
TAM (**)				

(*) Jei ECB nesuteikia unikalaus identifikacinio numerio, šios eilutės pildomos pagal ECB interneto svetainėje esančią atitinkamą informaciją.

(**) Naudojami kaip klientų valdomi aparatai.

3. Profesionaliems naudotojams skirti aparatai

Rūšis	Gamintojas (*)	Aparato pavadinimas (*)	Identifikavimas (*) (detektorių sistema/ programinės įrangos versijos)	Bendras eksploa- tuojamų aparatų skaičius
BPM				
BAM				
TARM (**)				
TAM (**)				

(*) Jei ECB nesuteikia unikalaus identifikacinio numerio, šios eilutės pildomos pagal ECB interneto svetainėje esančią atitinkamą informaciją.

(**) Naudojami tik kaip profesionaliems naudotojams skirti aparatai.

4. Bankomatai

Rūšis	Bendras eksploatuojamų aparatų skaičius
ATM	
SCoT	
Kiti	

2 PRIEDĖLIS

DUOMENŲ TEIKIMO PAVYZDYS

Operaciniai duomenys

1. Informacija apie grynųjų pinigų tvarkytoją

Grynųjų pinigų tvarkytojo pavadinimas	
Ataskaitinis laikotarpis	

2. Duomenys

Prašome pateikti nacionaliniu arba regioniniu lygiu agreguotus duomenis – kaip nusprendė NCB (išskyrus tolimus filialus).

	Bendras apdorotų eurų banknotų skaičius ⁽¹⁾	Iš jų - išrūšiuoti kaip netinkami apyvartai ⁽¹⁾	Iš jų – pakartotinai išleisti į apyvartą ⁽²⁾
5 EUR			
10 EUR			
20 EUR			
50 EUR			
100 EUR			
200 EUR			
500 EUR			

⁽¹⁾ Šis straipsnis apima ir profesionaliems naudotojams skirtus, ir klientų valdomus aparatus.

⁽²⁾ Išskyrus į NCB grąžintus eurų banknotus ir eurų banknotus, pakartotinai išleistus į apyvartą per banko kasas, kurie nebuvo apdoroti profesionaliems naudotojams skirtu aparatu.

Per klientų valdomus aparatus ir bankomatus išplatintų eurų banknotų skaičius	
---	--

Kredito įstaigos šiuos duomenis teikti privalo.

3 PRIEDĖLIS

KREDITO ĮSTAIGŲ TOLIMI FILIALAI

Šią informaciją teikia tik tos kredito įstaigos, kurios turi tolimų filialų, kaip nurodyta 7 straipsnio 1 dalyje.

1. Informacija apie kredito įstaigą

Kredito įstaigos pavadinimas	
Ataskaitinis laikotarpis	

2. Duomenys

Tolimo filialo pavadinimas	Adresas	Per klientų valdomus aparatus ir bankomatus išplatintų eurų banknotų skaičius